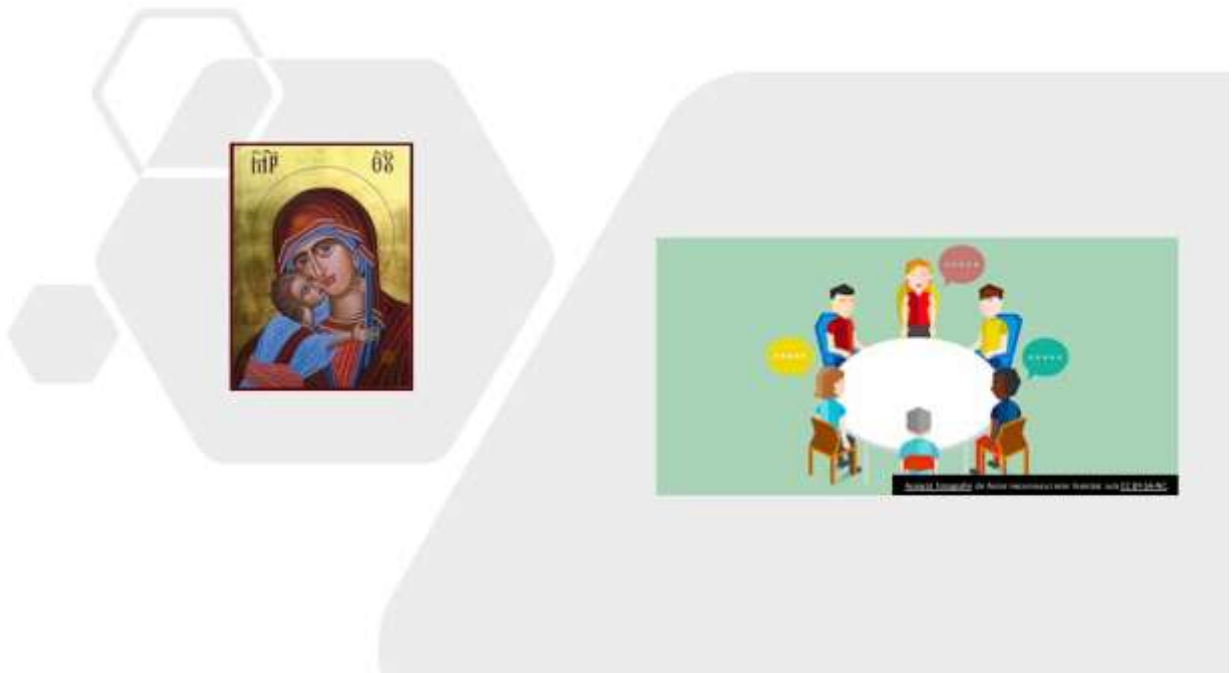

ELENA POPA

LECTȚIA DE RELIGIE ÎN CADRUL ERR

Brașov

2020

LECȚIA DE RELIGIE ÎN CADRUL ERR

CUPRINS

I. Introducere	3
II. Proiectarea unei lecții în cadrul ERR	4
III. Scenarii didactice- lecții în format fizic la clasele I-II	10
IV. Exemple de metode moderne în ora de religie la clasele III-IV	22
V. Ora de religie de acasă (învățarea asincron)	32
Anexe.....	38
Bibliografie/webografie.....	39

Brașov

2020

I. Introducere

Digitalizarea a venit mai repede decât ne așteptam. Profesori tineri, dar și adulți cu experiență la catedră, elevi și părinți, aproape peste noapte, ne-am trezit în fața unei mari provocări: educația online. Am început fiecare cu abilitățile de care dispuneam la acel moment și cu dorința de a face totul cât se putea de bine. A fost o perioadă de acumulări digitale, masive, în direct zicem noi. Doar cine nu a vrut nu a găsit resurse și strategii didactice cu care să își pregătească lecțiile online. Entuziasmul nostru, dorința de dezvoltare profesională și personală, receptivitatea elevilor și a părinților ne-au adus multe reușite și satisfacții.

Pentru că suntem în pragul unui început de an școlar și pentru că situația generată de pandemie este incertă, ne putem trezi din nou în fața aceleiași situații: să începem anul în fața laptopurilor și să lucrăm pe platformele on-line. Este motivul pentru care am hotărât să punem pe hârtie o parte din experiențele acumulate de noi, multe din ele în această perioadă, pentru a ușura activitatea la clasă și a oferi un punct de plecare celor interesați să își pregătească lecții creative și eficiente în condițiile date.

Prezentul ghid metodologic își propune:

- ✓ să clarifice unii termeni utilizați cu precădere în perioada școlii online
- ✓ să ofere informații despre utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ;
- ✓ să evidențieze pașii în realizarea unui scenariu didactic cu ajutorul calculatorului;
- ✓ să prezinte programele și platformele online prin care se poate lucra cu elevii;
- ✓ să prezinte competențele digitale ale cadrelor didactice așa cum sunt precizate în documentul *Cadrul European pentru competențele digitale ale cadrelor didactice*.

II. Proiectarea unei lecții în cadrul ERR

Cadrul ERR este un model în trei etape al predării învățării, care se bazează pe studierea aprofundată a felului cum învață cel mai bine oamenii poate fi folosit cu succes și în clasele din ciclul primar, la disciplina Religie. Acest cadru este construit de specialiști pornind de la premisa că ceea ce știm determină ceea ce putem învăța.

Modelul „Evocare – Realizarea sensului – Reflecție” (ERR) (J. L. Meredith, K. S. Steele, 1995), configurat ca un cadru de gândire și de învățare propice dezvoltării gândirii critice și integrării creative a informațiilor și conceptelor, assemblează în suita cognitivă:

- activități de evocare analitică și de sistematizare a experiențelor și cunoștințelor anterioare pe care elevii le au despre subiectul care va fi abordat în lecție;
- activități de confruntare cu noile informații cu scopul înțelegerii și construirii sensului acestora;
- activități de reflecție critică asupra cunoștințelor dobândite cu scopul integrării lor în schemele din baza proprie de cunoștințe.

Această structură integrată de predare-învățare oferă o concepție despre instruire și un mecanism de organizare a activității în orice situație de învățare sau într-o lecție și se fundamentează pe următoarele întrebări:

1. Evocarea cunoștințelor anterioare	2. Realizarea sensului	3. Reflecția
Care este subiectul? Ce știu deja despre el?	Ce înțeleg din aceste informații noi?	Ce am aflat? Ce mi se pare mai important?

<p>Ce aștept, vreau și/sau ar trebui să aflu despre el?</p> <p>De ce trebuie să aflu aceste lucruri?</p>		<p>De ce cred asta?</p> <p>Cum integrez noile cunoștințe în sistemul vechilor cunoștințe?</p>
--	--	---

Înainte de a începe lecția

Motivația: De ce este valoroasă această lecție? Cum se leagă ea de ceea ce am predat deja și de ceea ce voi preda mai departe?

Obiectivele: Ce cunoștințe și semnificații vor fi explorate sau transmise? Ce vor putea face elevii cu acestea?

Condițiile prealabile: Ce trebuie să știe și să poată face un elev deja pentru a putea învăța această lecție?

Evaluarea: Ce dovezi vor exista că elevul a învățat lecția?

Resursele și managementul timpului: Cum vor fi gestionate resursele și timpul pentru diversele activități?

Spargerea gheții precede începutul lecției. În acest moment oferim elevilor un moment de cunoaștere și autocunoaștere; instaurăm o atmosferă propice lecției. Lecția de religie are ca specific includerea ”Rugăciunii la intrarea în clasă”.

Rugăciune la intrarea în clasă

Doamne, Doamne, ceresc Tată,

Noi pe Tine Te rugăm,

Luminează a noastră minte

Lucruri bune să-nvățăm.

Căci Tu ești Stăpânul lumii

*Și al nostru Tată ești
Și pe toate cele bune
Numai Tu le împlinești!
Amin.*

Spargerea gheții- exemple:

- a. Brainstorming: Desenează ce îți vine în minte când auzi cuvintele Sfântul Nicolae, copii.
- b. Joc de recunoaștere: Cine este? (are un frate/ este unic la părinți/ are o Biserică în apropierea locuinței)
- c. Ascultă următoarea melodie. Cum te simți? (trist, speriat etc.)

Lecția propriu-zisă

Evocarea reprezintă acel segment din lecție în care elevii sunt îndemnați să-și amintească despre un anumit subiect, să anticipeze și să stabilească scopuri pentru investigațiile lor.

Consecințe: elevii devin conștienți de propria lor gândire; își folosesc limbajul propriu; devin curioși și vor participa activ.

Una dintre metodele cele mai folosite în această etapă este **Brainstorming** (asaltul de idei, furtună de idei). Aceasta este o metodă colectivă de căutare a ideilor, soluțiilor, este un punct de plecare în învățare, bazat pe cunoștințele elevilor la care se vor adăuga unele noi, sau se vor corecta altele. Iată câteva exemple de posibile întrebări pe care le putem utiliza în orele de religie:

- *Ce știți despre...? (Crăciun, Biblie, iertare)*
- *Cum putem...? (să ajutăm oamenii singuri, să fim mai buni)*
- *La ce s-a gândit...? (Dumnezeu când l-a trimis pe Iisus pe pământ)*
- *Ce ați face dacă ați fi...? (preot, un om fără adăpost)*
- *Cum credeți că...? (putem fi mai buni)*
- *Ce ați propune ...? (ca soluție pentru a îndrepta un copil egoist)*

- *Unde ar trebui să-l căutăm pe..? (Dumnezeu)*
- *Cum credeți că arată...? (un bun creștin)*
- *Ce îi trebuie unui om să fie ... ? (fericit/mulțumit). Scrie sau desenează.*

Realizarea sensului reprezintă acel moment din lecție în care elevii integrează ideile din textul citit în propriile lor scheme de gândire pentru a le da sens, pentru a le înțelege. Două preocupări domină această fază: transmiterea materialului către elevi și investigarea activă a materialului.

Consecințe: susține efortul elevilor în mobilitatea propriei gândiri; menține implicarea în interesul elevilor.

La disciplina Religie, la clasele I-II este de preferat metoda lecturii explicative atunci când textul conține cuvinte grele, iar atunci când se studiază un text narativ (o povestioară cu tâlc) să fie utilizată **Tehnica predicției**. Pregătim un text narativ prin împărțire în câteva fragmente. Se citește textul până la un punct, elevii își exprimă părerile, sentimentele în legătură cu fragmentul citit, apoi fac presupuneri despre ceea ce se va întâmpla ulterior. Procedura se va repeta până se vor citi toate fragmentele. Se poate completa și un tabel cu două coloane, în care enumerăm evenimentele din text, respectiv presupunerile.

Ce s-a întâmplat?	Ce credeți că se va întâmpla?
-------------------	-------------------------------

Reflecția este etapa în care elevii folosesc ceea ce au învățat.

Scopuri:

- ✓ asimilarea cu adevărat a unor cunoștințe noi și restructurarea activă a schemelor mentale;
- ✓ reformularea cu propriile lor cuvinte a celor învățate;
- ✓ schimbul de idei între elevi,

- ✓ dezvoltarea vocabularului și a capacității de exprimare.

Consecințe: învățarea autentică și durabilă; înțelegerea reală a cunoștințelor dobândite sub îndrumare; clasa devine o comunitate de învățare.

La clasele I-II această etapă poate să cuprindă un exercițiu de completare a unui enunț (oral/scris) incomplet:

- *Azi am învățat că ... .*
- *Cea mai importantă informație de azi este ... .*
- *Cel mai mult mi-a plăcut să ... .*

Ora de religie se încheie cu ***Rugăciunea la ieșirea din clasă.***

Rugăciunea la ieșirea din clasă.

*Toți, cu inimă curată,
Ție Doamne-Ți mulțumim,
Tu, cu darul Tău, Preasfinte,
Ne ajuți oameni buni să fim,
De greșeli să ne ferim,
Țara noastră s-o iubim.
Fiii Tăi iubiți să fim,
Ție, Doamne-Ți mulțumim.*

Avantajele organizării lecției în cadrul ERR: elevul își formează propriul stil de învățare, elevul învață făcând, rezultatul învățării este axat pe competențe, nu pe cunoștințe.

Cadrul ERR de organizare a lecțiilor promovează o mai mare flexibilitate în organizarea lecției și, pe un fond destins, de cooperare, de activizare și interrelaționare, învățarea devine mult mai captivantă iar motivația pentru învățare crește. Accentul nu cade în primul rând pe conținutul învățării, ci pe modalitatea în

care elevii învață pentru a rezolva probleme. Elevii învață să gândească mai bine dacă li se oferă posibilitatea de exersare a gândirii, dacă li se creează ocazii numeroase pentru a cerceta, experimenta, investiga împreună conștientizând procesul gândirii efectuate.

III. Scenarii didactice folosind cadrul ERR

Clasa I

Subiectul: *Biserica este casa Lui Dumnezeu*

Manualul utilizat: Editura Paralela 45

Mijloace didactice: manualul, pătrate și triunghiuri din carton colorat, bețe de chibrit, bețișoare matematice, foi albe de hârtie

Competența specifică: 1.1. Descrierea unor aspecte de bază ale credinței religioase, prin apelul la experiența proprie

Etapele lecției

Spargerea gheții	Rugăciunea la intrarea în clasă Provocare: Să descoperim ce este Biserica pentru Dumnezeu! Realizați o construcție dintr-un pătrat și un triunghi. Ce ați obținut? (<i>o casă</i>)
Evocarea	Biserica este casa lui Dumnezeu. Conversație: <i>Ați intrat în casa lui Dumnezeu? Când? Cu ce ocazii? Cum vă simțiți? Ce semn faceți la intrarea în biserică?</i>
Realizarea sensului	Ghicitoarea din manual -pag. 12 <i>Are acoperiș cu cruce</i> <i>Când omul la ea se duce.</i> <i>Când se roagă și se închină</i> <i>El se umple de lumină.</i> Conversație de înțelegere a textului: Cum recunoaștem o biserică? (<i>are cruce</i>) Ce face un creștin la biserică? (<i>se roagă, se închină</i>) Cum e chipul omului în biserică? De ce? (<i>e luminos/se bucură de întâlnirea cu Dumnezeu</i>)

	<p>Citirea informațiilor din manual de către profesor</p> <p>Identificarea imaginii care reprezintă o biserică și colorarea acesteia.</p> <p>Completarea unui text lacunar (oral)- pag. 13</p> <p><i>Creștinii merg duminica la ... .</i></p> <p><i>Biserica este numită ... .</i></p> <p><i>Când trec pe lângă o biserică, mă ... .</i></p>
Reflecția	<p>Exercițiul 3- manual, pagina 13</p> <p>Cu cine îți place sau cu cine îți dorești să mergi la biserică?- colorează tabloul cu numele persoanei</p> <p>Ce informație din lecția de azi o vei spune și părinților?</p> <p>Construiește din chibrituri/bețișoare o casă. Cum vei putea arăta că este "casa Lui Dumnezeu"? (<i>voi pune un plus din chibrituri</i>)</p> <p>Cum se numește biserica construită de tine?</p> <p>Rugăciunea la ieșirea din clasă</p>

Clasa I

Subiectul: *Cu cine mă rog în biserică?*

Manualul utilizat: Editura Paralela 45

Mijloace didactice: manualul, foi albe de hârtie, creioane colorate

Competența specifică: 1.2. Identificarea caracteristicilor comportamentale ale unui creștin, pe baza valorificării unor situații din viața de zi cu zi și a exemplurilor unor persoane din Biblie

Etapele lecției

Spargerea gheții	Rugăciunea la intrarea în clasă Joc: În biserică m-am întâlnit cu... <i>... un elev din clasa 1 B, cu ochi albaștri și care stă în banca a doua. Cine este? (elevul care se recunoaște spune: Eu sunt și iese în fața clasei continuând jocul în același fel.)</i> După ce în fața clasei se află 6-7 elevi, jocul se poate opri. Profesorul va întreba: Cum se numesc colegii voștri care s-au întâlnit în biserică? (<i>creștini</i>)
Evocarea	Conversație <i>De ce mergem la biserică?</i> <i>Ce rugăciuni cunoaștem?</i> <i>Cu cine ne rugăm?</i>
Realizarea sensului	Lectura textului din manual- pag. 24 de către profesor Conversație de înțelegere a textului: <i>Din cine este formată biserica? (credincioși, slujitorii bisericii)</i> <i>Ce fac oamenii în biserică? (se roagă, cântă)</i> <i>Cine ne-a îndemnat să ne rugăm împreună unii pentru alții? (Iisus)</i>

	<p>Ex. 1, 2 pagina 25</p> <p>Privește imaginea și încercuiește casetele în care sunt scrise cuvinte ce exprimă starea de spirit a credincioșilor care se roagă în biserică.</p>
Reflecția	<p>ex. 3, pagina 25</p> <p>Colorează cu verde activitățile preotului în biserică, cu galben ale cântărețului sau ale corului și cu albastru pe cele credincioșilor.</p> <p>Ce îți place mai mult să faci în biserică? Scrie pe o foaie numărul potrivit.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Să ascult predica 2- Să spun rugăciuni 3- Să cânt împreună cu corul <p>Rugăciunea la ieșirea din clasă</p>

Clasa I

Subiectul: *Omul ascultă cuvântul lui Dumnezeu*

Manualul utilizat: Editura Paralela 45

Mijloace didactice: manualul, diverse Biblii (vechi, noi, pentru copii), foi albe, creioane colorate

Competența specifică: 1.3. Aplicarea unor reguli de comportament moral-creștin într-o serie de contexte de viață reale sau imaginare

Etapele lecției

Spargerea gheții	<p>Rugăciunea la intrarea în clasă</p> <p>Joc: Descoperă cuvântul ascuns, folosind codul semnelor.</p> <table border="1" data-bbox="428 884 786 1142"><tr><td colspan="4">CODUL SEMNELOR</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>B</td><td>E</td><td>I</td><td>L</td></tr></table> <table border="1" data-bbox="857 926 1295 1052"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	CODUL SEMNELOR								B	E	I	L												
CODUL SEMNELOR																									
																									
B	E	I	L																						
																									
Evocarea	<p>Conversație</p> <p><i>Ce știi despre biblie? Ce este ea? Ce conține? Cine citește în biserică din această carte?</i></p> <p>Desenați coperta unei biblii.</p> <p>Prezintă diferite biblii (mai vechi, mai noi, pentru copii).</p>																								
Realizarea sensului	<p>Lectura textului din manual- pag. 40 de către profesor</p> <p>Conversație de înțelegere a textului:</p> <p>Cum vorbea la început Dumnezeu cu oamenii? (<i>față în față</i>)</p> <p>Ce rol au avut sfinții? (<i>să facă cunoscute cuvintele Lui Dumnezeu</i>)</p>																								

	Ex. 1, 2 pagina 41
Reflecția	ex. 3, pagina 41 Realizează un desen prin care să îți arăți iubirea față de Dumnezeu. Rugăciunea la ieșirea din clasă

Rugăciunea copilului de dimineață

Doamne, noaptea a trecut

Și noi liniște-am avut:

Al Tău înger prea iubit

Cu-ngrijire ne-a păzit

Doamne, dă-ne ajutor

Să avem în toate spor

Voile să-ți împlinim

Fiii tăi iubiți să fim!

Sursa: http://actualitateaortodoxa.com/invatatura_ortodoxa/rugaciunile_copiilor.php

Clasa a II-a

Subiectul: *Rugăciunile de mulțumire și de laudă aduse Lui Dumnezeu*

Manualul utilizat: Editura Didactică și Pedagogică

Mijloace didactice: manualul, foi albe de hârtie

Competența specifică: 1.1. Explicarea unor aspecte specifice propriei credințe religioase

Etapele lecției

Spargerea gheții	<p>Rugăciunea la intrarea în clasă</p> <p>Joc: Descoperă cuvântul ascuns, folosind codul semnelor. (rugăciune, rugămintea)</p> <table border="1" data-bbox="428 1402 1149 1598"> <thead> <tr> <th colspan="10">CODUL SEMNELOR</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ă</td> <td>C</td> <td>E</td> <td>G</td> <td>I</td> <td>M</td> <td>N</td> <td>R</td> <td>T</td> <td>U</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" data-bbox="500 1633 1097 1890"> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	CODUL SEMNELOR																				Ă	C	E	G	I	M	N	R	T	U																																				
CODUL SEMNELOR																																																																			
																																																																			
Ă	C	E	G	I	M	N	R	T	U																																																										
																																																																			
																																																																			

Evocarea	<p>Conversație</p> <p><i>Ce cuvinte ați obținut? Când folosim cuvântul "rugămintea"?</i></p> <p><i>Dar cuvântul "rugăciune"?</i> Ce este rugăciunea pentru voi?</p> <p><i>Pentru ce vă rugați? Când vă rugați? Unde vă rugați?</i></p>
Realizarea sensului	<p>Lectura textului din manual- pag. 40 de către profesor</p> <p>Realizarea schemei lecției sub forma unui "ciorchine": în centrul tablei se află scris cuvântul "rugăciune" , se vor trasa încă trei "sateliți": exemple de rugăciuni, laudă, mulțumire. Cu ajutorul întrebărilor elevii vor completa desenul.</p> <p>Ex. 1, 2 pagina 21</p>
Reflecția	<p>ex. 3, pagina 21</p> <p>Compune o rugăciune de mulțumire Lui Dumnezeu pentru diferite situații de viață: ai câștigat o competiție/ ești sănătos etc.</p> <p>Rugăciunea la ieșirea din clasă</p>

Rugăciunea copilului înainte de culcare

*Mulțumesc Doamne Iisuse,
Pentru ziua ce-a trecut ,
Pentru ca-i vegheat și nimeni
Nici un rău nu ne-a făcut!*

*Mulțumesc pentru tăticu,
Pentru dulcea mama mea,
Pentru pâinea de la masă,
Pentru toata grija Ta!*

*Și te rog pe tine, Doamne,
Să mă ierți daca-am fost rău,
Să m-ajuti să fiu cuminte,
Eu să fiu copilul Tău!*

Clasa a II-a

Subiectul: ***În lumea lecturii: Când dăruiești, primești***

Manualul utilizat: Editura Didactică și Pedagogică

Mijloace didactice: manualul, o cutie de cadou în care sunt ascunse: iconiță Sfântul Ilie, o păpușă sugerând o femeie bătrână, un pachetel de făină, o sticlută cu puțin ulei, o imagine cu Țara Sfântă, foi albe de hârtie, creioane colorate

Competența specifică: 1.2. Evidențierea caracteristicilor comportamentale ale unor modele de credință

Etapele lecției

Spargerea gheții	Rugăciunea la intrarea în clasă Ghicește ce se află în cutia de cadou! Profesorul aduce în fața clasei o cutie în care sunt ascunse o iconiță cu Sfântul Ilie, un pachetel de făină, o sticlută cu puțin ulei, o păpușă reprezentând o bătrână, o imagine cu Țara Sfântă. Elevii vor mișca cutia și vor încerca să identifice obiectele. Se desface cutia și sunt denumite obiectele.
Evocarea	Alcătuieți oral o întâmplare cu ajutorul cuvintelor: <i>Țara Sfântă, Sfântul Ilie, bătrână, făină, ulei.</i>
Realizarea sensului	Lectura textului folosind Tehnica predicției, pagina 27. Elevii ascultă primul fragment: ” Demult în Țara Sfântă ... de mâncare.” Ce credeți că a făcut femeia? (<i>l-a primit pe Sfântul Ilie/ Nu l-a primit în casă pe Sfântul Ilie</i>)

	<p>Profesorul citește următoarele trei enunțuri: ”Văzându-l pe Sfântul Ilie ... oamenilor generoși.” Ce minune a făcut Dumnezeu? (a înmulțit bucatele)</p> <p>Profesorul citește finalul textului.</p> <p>V-a plăcut textul? De ce?</p>
Reflecția	<p>Ce credeți că s-ar fi întâmplat dacă femeia nu se comporta astfel?</p> <p>Realizați un desen potrivit textului citit.</p> <p>Rugăciunea la ieșirea din clasă</p>

Rugăciune pentru copii pe timpul zilei

*Doamne Sfinte, Luminată,
Varsă-Ți marea bunătate
Peste noi, ai Tăi copii.
În putere ne-ntărește
De greșeli Tu ne ferește
Sprijin veșnic să ne fii.
Amin!*

Sursa: <https://www.libertateapenturfemei.ro/credinte/rugaciune-pentru-copii-113579>

Clasa a II-a

Subiectul: *Ajutorul oferit celorlalți, semn al iubirii noastre față de Dumnezeu*

Manualul utilizat: Editura Didactică și Pedagogică

Mijloace didactice: manualul, creioane colorate

Competența specifică: 1.3. Aplicarea în mod autonom a unor reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață reale sau imaginare

Etapele lecției

Spargerea gheții	Rugăciunea la intrarea în clasă Joc de mimă: un copil va mima faptul că a căzut , s-a lovit la picior și strigă. Ce strigă copilul? Colegii încearcă să descopere cuvântul ”Ajutor!”. Se prezintă semnalul audio SOS- în codul Morse.
Evocarea	Conversație- Întrebările din manual, pagina 28: <i>Cine te ajută când ai nevoie? Ce simți când primești ajutor? Cum îi putem ajuta pe cei din jur?</i> Ajutorul se cere sau se poate oferi. Joc: Să ridice un creion roșu elevii care până acum au primit mai mult ajutor decât l-au oferit și un creion albastru cei care preferă să ajute, considerând că se descurcă singuri.
Realizarea sensului	Lectura textului din manual- pag. 28 de către profesor. În funcție de cât de bine citesc elevii se poate realiza și o citire în lanț a textului. Ex. 1, 2 , 3 pagina 29 Profesorul concluzionează: Prin ajutorul oferit celorlalți, Îi arăt Lui Dumnezeu că Îl iubesc. Prin fapte bune, împlinesc porunca Lui de a fi iubitor cu semenii.

Reflecția	ex. 4, pagina 29 Identificarea în imagini a unor situații de viață în care ar putea oferi ajutorul; Rugăciunea la ieșirea din clasă
-----------	---

Clasa a II-a

Subiectul: *Ajutorul dat celor singuri*

Manualul utilizat: Editura Didactică și Pedagogică

Mijloace didactice: manualul, imagini cu persoane singure

Competența specifică: 1.3. Aplicarea în mod autonom a unor reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață reale sau imaginare

Etapele lecției

Spargerea gheții	Rugăciunea la intrarea în clasă Prezentarea unor imagini ce reprezintă oameni singuri (bătrân, copil). Cum credeți că se simt aceste persoane fiind singure?
Evocarea	Conversație- Întrebările din manual, pagina 76: <i>Când te-ai simțit ultima dată singur? Cine îți alungă singurătatea? Ce ai putea face pentru cineva singur?</i> Ai întâlnit persoane singure? Unde? De ce au rămas singure?
Realizarea sensului	Lectura textului din manual- pag. 76 de către profesor. În funcție de cât de bine citesc elevii se poate realiza și o citire în lanț a textului. Ex. 1, 2 pagina 77 Profesorul concluzionează: Oamenii singuri au nevoie de ajutorul nostru. Ajutorul oferit acestora este o faptă bună.

Reflecția	ex. 3, pagina 77 Jocul de rol <i>Ce aș face dacă... ?</i> Rugăciunea la ieșirea din clasă
-----------	---

IV. Exemple de metode moderne utilizate în ora de religie la clasele III-IV

1. Brainstorming oral sau scris

Cum are grijă Dumnezeu de făpturile sale și în special de om?

2. Rețeaua de discuții

- Scrie în colaborare cu colegul de bancă argumente PRO/CONTRA la întrebarea: *Și-au primit pe merit pedeapsa?*

PRO	CONTRA

Prezintă clasei argumentele și bifează-le pe cele identice.

- Scrie câte două argumente PRO/CONTRA pentru următoarea întrebare:
Ar fi mai bine dacă ai începe să muncești de când ești mic?

PRO	CONTRA
▪	▪ .....
▪	▪ .....

3. Eseul de 10 minute

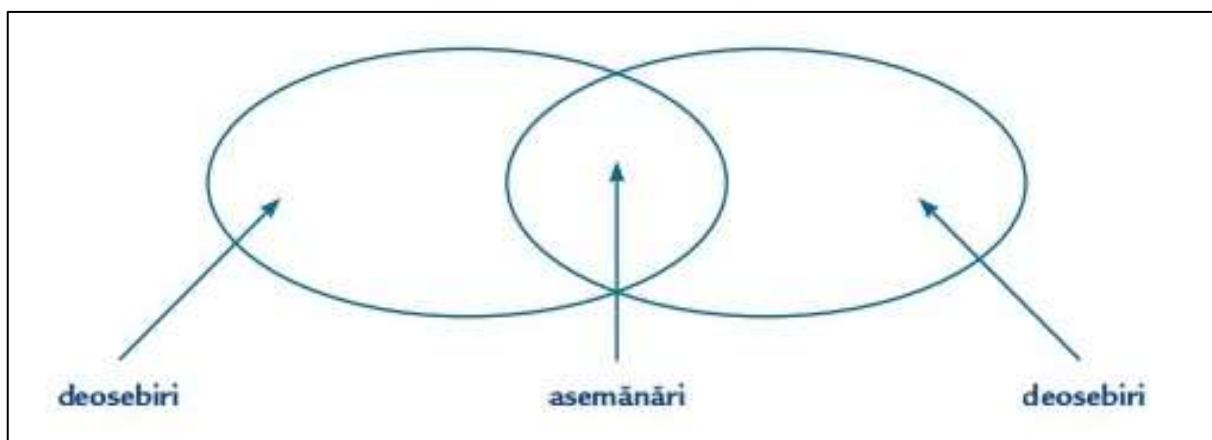
- Prezintă o întâmplare proprie referitoare la subiectul studiat. (*iertarea unui coleg, ajutorarea unui vecin, pregătirea unei serbări religioase*)
- Pune-te în locul ... . Cum te-ai fi comportat?

4. Gândiți/Lucrați în perechi/Comunicați

Comentează în scris următorul enunț: „*Dragul de el*”, a gândit domnul *Temistocle*. Acasă a pregătit un pachet cu haine călduroase și l-a dus la poștă, iar pe cutie a scris mare: *De la Hristos, pentru Anastasie*. (Manualul de Religie, Editura , pagina 17)

5. Diagrama Venn

Completează diagrama cu deosebiri și asemănări.

Sugestii:

- sărbătoarea Crăciunului/ sărbătoarea Paști
- obiceiuri creștine/ obiceiuri în familie
- rugăciune/ rugăminte

6. Cvintetul

Alcătuiește o poezie-cvintet despre *copil*, respectând următoarea structură:

Primul vers-un substantiv
Al doilea vers- două adjective
Al treilea vers- trei verbe la gerunziu

Copilul
Bun, iertător
Crezând, iubind, zâmbind,
Este comoară pentru părinți,
Ocrotiți-l!

Al patrulea vers- patru cuvinte ce alcătuiesc o propoziție
Ultimul vers- un cuvânt ce exprimă esența

Vor fi sugerate cuvinte cu tematică religioasă: *preot, credincioși, sărbători, îngeri, sfinți.*

7. Dezbateri (reacția cititorului la finalul unor povestiri cu tâlc)

- *Cum te-a făcut să te simți această lectură?*

.....
 .....

- *S-a terminat povestea așa cum te-ai așteptat?*

.....
 .....

- *Ce personaj dorești să fii? De ce?*

.....
 .....

8. Jocul de rol

Ești buburuză. Prezintă drumul tău în lumea florilor. Lasă imaginația să zboare!

Ce vezi? Ce simți?

.....
 .....

Ești profesor. Cum i-ai ajuta pe ... ? Ce sfat i-ai da ... ?

Ești preot. Ce ai face pentru ... ?

Ai ascuns că ai luat o notă mică. Ce faci?

Profesorul poate împărți clasa în mai multe grupe. Fiecare grupă va realiza un afiș și va prezenta soluțiile identificate.

9. Cadranele

Elevii audiază o prelegere, o povestire sau citesc un text, apoi sunt solicitați să noteze anumite aspecte , de exemplu :

- în cadranul I : sunete auzite în prezentarea povestiri sau descrise de ideile textului;
- în cadranul II : sentimente generate de povestire / text
- în cadranul III : stabilirea unei legături între conținutul povestirii / textului pe de o parte și cunoștințele și experiența lor de viață pe de altă parte;
- în cadranul IV : morala, învățătura, mesajul transmis de conținutul de idei prezentat

I. Ce sunete ai auzit în timpul audierii?	II. Ce sentimente trăia personajul în acele momente?
III. La ce te-a făcut să te gândești acest text?	IV. Ce ai învățat?

10. Metoda "Ciorchinele" poate fi utilizată individual sau în grup în scopul:

- ✓ stimulării gândirii divergente;
- ✓ sesizării și evidențierii conexiunilor dintre idei;
- ✓ construirii de noi idei și de noi sensuri și semnificații.

Etape:

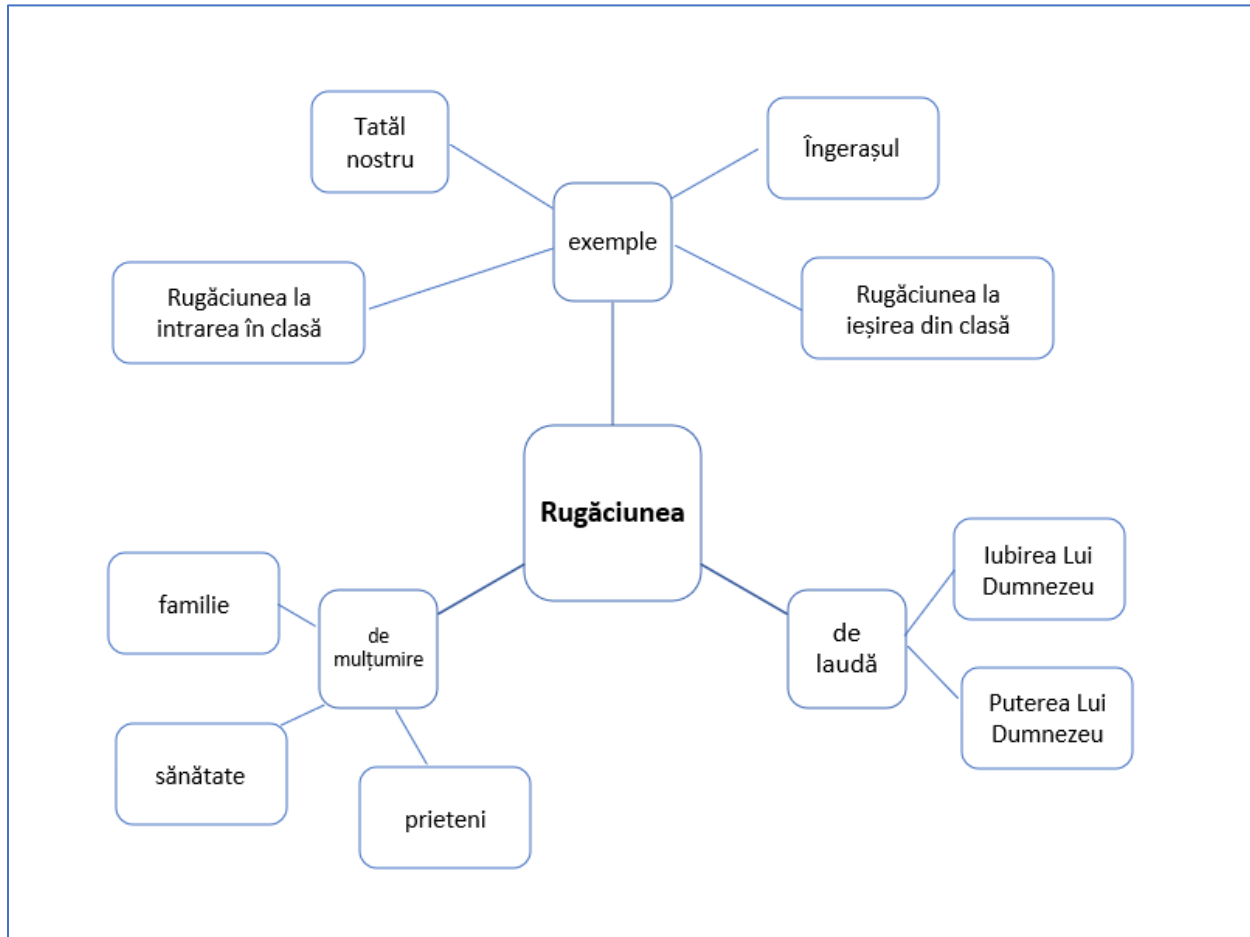
- se scrie un cuvânt în mijlocul tablei sau al unei pagini
- se scriu cât mai multe cuvinte legate de cuvântul –nucleu, având în vedere

următoarele indicații:

- *Scrieți tot ce vă trece prin minte referitor la subiectul discutat;*

- *Nu vă opriți până nu epuizați toate ideile sau până când expiră timpul alocat.*
- De asemenea se poate realiza și schema lecției folosind ”Ciorchinele revizuit”.

Exemplu de ciorchine revizuit, realizat ca schemă a lecției.

11. Tehnica predicției- folosită în abordarea anumitor texte narative

Textul este împărțit pe fragmente logice. După lectura unui fragment se vor adresa întrebări de tipul:

Ce problemă trebuie să rezolve personajul?

Ce va face el?

Ce credeți că se poate întâmpla?

De ce credeți acest lucru?

Ce credeți că se va întâmpla?	Ce s-a întâmplat?

12. Știu/ Vreau să știu/Am învățat- individual sau în perechi

Se anunță tema și se desenează pe tablă tabelul. Elevii pot avea fișă cu acest tabel sau pot desena în caiete.

ȘTIU	VREAU SĂ ȘTIU	AM ÎNVĂȚAT

Prima coloană se completează individual, apoi se pot centraliza răspunsurile la tablă. Sunt acceptate toate răspunsurile, indiferent de corectitudinea lor.

În coloana a doua elevii vor scrie întrebări referitoare la ce este neclar despre temă sau ce doresc să afle.

Elevii vor studia individual textul din manual și apoi vor completa ultima coloană.

Exemplu: *Sfânta Taină a Botezului*

Elevii vor completa primele două coloane, apoi vor studia individual textul oferit de Manualul de Religie, pagina 28, Editura Litera.

13. Termenii cheie – extrași din textul ce urmează a fi studiat

Scrie un scurt text folosind cuvintele: *ușă, greșeli, cuie, fiu, tată*. Citește textul colegilor.

Se va citi apoi textul *Cuiele*, oferit de Manualul de Religie, pagina 36, Editura Litera.

14. Lasă-mă pe mine să am ultimul cuvânt!

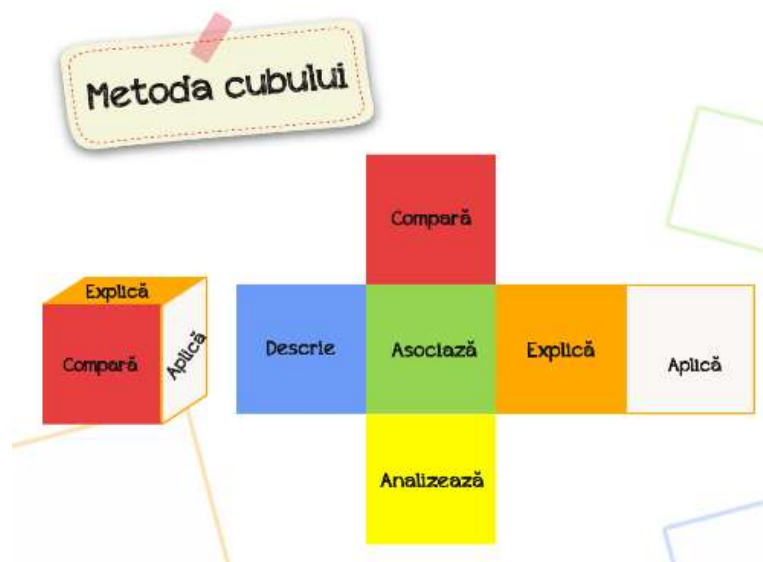
Metoda ajută reflecția ce urmează lecturii.

Elevii lucrează individual. Scriu ce fragment le-a atras atenția. De ce consideri citatul interesant? Ești de acord sau nu cu ideea exprimată?

Un elev propune citatul, numește alți colegi să își exprime opinia, apoi va citi comentariul scris, chiar elevul care a propus fragmentul.

15. Metoda Cubul

Profesorul pregătește un cub din carton pe ale cărui șase fețe înscrie șase sarcini: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează. Dacă își proiectează lecția pe baza acestei tehnici, are posibilitatea de a o utiliza fie frontal (prezintă o față a cubului, citește sarcina și dezbate; cu întreaga clasă), fie individual (întorcând o față a cubului și propunându-le elevilor sarcina ca o activitate independentă) sau poate grupa elevii în perechi sau echipe de 4-5 fiecare primind spre rezolvare una dintre cele șase sarcini. Din raportarea pe care o face fiecare echipă, se construiește, de fapt, un sens comun al învățării.

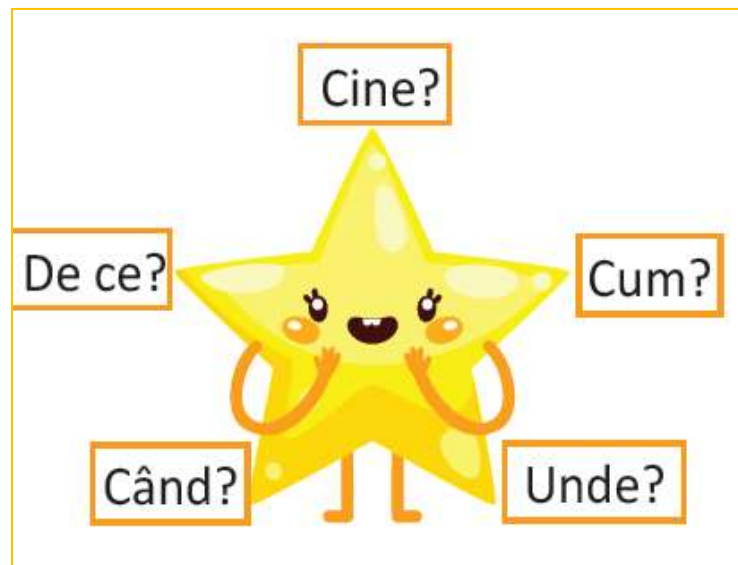

Lucrați în ECHIPE sarcinile de pe CUB:

- a. Argumentați de ce textul poartă titlul ... .
- b. Analizați gândurile / sentimentele personajului.
- c. Asociați - La ce te-a făcut să te gândești această lectură?
- d. Descrieți un personaj/ locurile prezentate.
- e. Comparați acest fragment cu alt text despre ... .
- f. Aplicați: realizați un desen potrivit.

16. Explozia stelară sau ”Steluța curioasă”

Steluța curioasă te provoacă să formulezi întrebări despre *Dumnezeu/ Iisus/ apostoli/ rugăciune/ taina spovedaniei/ botez/ minuni/*, care să înceapă cu toate cuvintele scrise pe colțurile ei. Elevii vor scrie întrebările pe caiet, apoi vor numi un coleg care să răspundă la întrebarea pusă. Apoi acesta va continua ștafeta întrebărilor.

17. Pălăriile gânditoare

Metoda pălăriilor gânditoare este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă.

Sunt șase pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru.

PĂLĂRIA	Sarcini de lucru (sugestii)
	Care sunt informațiile despre personaje?
	Cum v-ați simțit când ați textul? Explicați.
	Cum ar putea continua întâmplarea?
	Care sunt comportamentele care merită să fie urmate?
	Ce comportamente, gesturi nepotrivite ați descoperit?
	Adresează întrebări colegilor pentru a verifica dacă au înțeles mesajul textului.

Elevii vor fi împărțiți în grupe, în funcție de numărul de copii din clasă. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine.

Metoda se poate aplica în desfășurarea lecției clasice, combinând cu metode tradiționale sau cu alte metode moderne.

Text suport: *Nu voi uita, promit!* Pagina 52, Manualul de Religie, Editura Litera.

18. Turul galeriei este o metodă de învățare prin cooperare ce îi încurajează pe elevi să-și exprime opiniile proprii. Produsele realizate de copii sunt expuse ca într-o galerie, prezentate și susținute de secretarul grupului, urmând să fie evaluate și discutate de către toți elevii, indiferent de grupul din care fac parte.

- Elevii sunt împărțiți pe grupuri de câte 4-5 membri, în funcție de numărul elevilor din clasă;

- Cadrul didactic prezintă elevilor tema și sarcina de lucru .
- Fiecare grup va realiza un produs pe tema stabilită în prealabil.
- Produsele sunt expuse pe tabla/ pereții clasei.
- Secretarul grupului prezintă în fața tuturor elevilor produsul realizat;
- Sunt analizate toate lucrările.
- După turul galeriei, grupurile își reexaminează propriile produse prin comparație cu celelalte .

19. Fișa de ieșire se administrează la finalul orei și poate conține trei întrebări:

- a. Ce a fost interesant la lecția de azi?*
- b. Ce nu ți-a plăcut?*
- c. Cum vrei să fie următoarea lecție?*

IV.Ora de religie de acasă

Învățarea asincron

Digitalizarea a venit mai repede decât ne așteptam. Profesori tineri, dar și adulți cu experiență la catedră, elevi și părinți, aproape peste noapte, ne-am trezit în fața unei mari provocări: educația online. Am început fiecare cu abilitățile de care dispuneam la acel moment și cu dorința de a face totul cât se putea de bine.

Învățarea asincron este o formă alternativă în cadrul căreia se asigură continuarea procesului instructiv-educativ în condiții de carantină, prin intermediul diverselor instrumentelor de comunicare la distanță. În primele luni de pandemie am păstrat legătura cu elevii nu doar prin lecții online, ci și prin transmiterea săptămânală a unor ”mesaje de suflet”. Vă ofer câteva dintre aceste fișe transmise elevilor de clasa a III-a și a IV-a.

Lecția # 1

1. Verificați în calendarul ortodox ce se sărbătorește pe 25 martie. Citiți informații despre această sărbătoare pe pagina următoare.
2. Vă puteți verifica cunoștințele intrând pe linkul <https://learningapps.org/display?v=pohs8w2cj20>
3. Desenează tabloul care ilustrează întâlnirea dintre Arhanghelul Gavriil și Fecioara Maria.

http://www.universdecopil.ro/images/stories//educatie/planse_de_colorat/gavriil/plansa-de-colorat-cu-sf-arhanghel-gavriil.jpg

BUNA VESTIRE

- Întreaga lume creștină întâmpină cu bucurie la 25 martie marele praznic al Bunei Vestiri.
- Sărbătoare cu dată fixă, numită și Blagoveștenie, este prăznuită de creștinii ortodocși, dar și de cei romano-catolici și greco-catolici.
- Ne aduce aminte de ziua în care Sfântul Arhanghel Gavriil i-a vestit Sfintei Fecioare Maria că-L va naște pe Fiul Lui Dumnezeu după cum ne spune Sfânta Scriptură, prin Evanghelia Sfântului Apostol Luca: "Intrând îngerul la dânsa, i-a zis: «Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei!»"

Buna Vestire în calendarul popular

- Buna Vestire este cunoscută în calendarul popular sub denumirea de Ziua Cucului. De ce ziua cucului? Pentru că în această zi are loc primul sau cântec, prin care anunță vestirea primăverii.

Fiăcăli și fetele îl întrebau pe cuc când se vor căsători: "Cucule voinicule/ Câți ani îmi vei da/ pân' m-oi însura (mărița)?" Dacă se întâmpla că după rostirea acestor cuvinte, cucul să cânte, cântecul său echivala cu un an de așteptare. Dimpotrivă, dacă el tăcea, tăcerea sa era semn că avem de-a face cu o căsătorie grabnică.

De asemenea, craca pe care a cântat cucul de ziua sa, era tăiată și pusă în scaldătoarea fetelor, în speranța că fiăcălii nu le vor ocoli.

Sursa: <http://www.crestinortodox.ro>

<https://learningapps.org/display?v=pohs8w2cj20>

autor prof. Mînecuță Elisabeta

Lecția # 2

DATA: 28 aprilie 2020

CLASA: a III-a

Mesajul de început: HRISTOS A ÎNVIAT, MICUȚI CREȘTINI!

Astăzi ar fi trebuit să povestim despre **IMPORTANTA DE A AVEA RĂBDARE CU CEI DIN JUR** (manual paginile 25-27)

Îți propun să începem ziua spunând rugăciunea ”*Doamne, îngerașii tăi*”. Poți intra pe linkul

<https://www.crestinortodox.ro/credinta-pentru-copii/rugaciuni-pentru-copii/pagina-2/>

Asigură-te că ai liniștea necesară pentru a putea citi și înțelege informațiile și sfaturile din

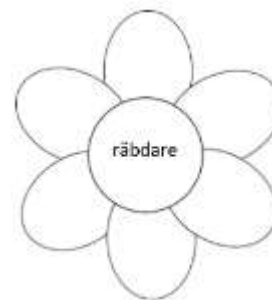
paginile manualului digital 25-27.

Apasă iconița pentru a asculta lecția.

Citește textul pentru a înțelege mesajul.

- Scrie pe caiet data și titlul lecției.
- Transcrie pe caiet **Îndemnuri pentru micul creștin** (pagina 26).
- Rezolvă pe caiet ex. 1, 2/ pag. 26.
- Repetă prin joc (puzzle), pag. 27! Apasă iconița și vei descoperi virtuțile creștine.

Desenează o floare și scrie în petalele florii cuvinte din familia cuvântului **răbdare**.

Lecția # 3

DATA: 12 mai 2020

CLASA: a III-a

Mesajul de început: HRISTOS A ÎNVIAT,
MICUȚI CREȘTINI!

Astăzi ar fi trebuit să povestim despre **RESPECTUL FAȚĂ DE SINE ȘI FAȚĂ DE CEILALȚI** (manual paginile 28-30)

Îți propun să începem ziua spunând citind RUGĂCIUNE Poți intra pe linkul <https://www.crestinortodox.ro/credinta-pentru-copii/rugaciuni-pentru-copii/rugaciune-79203.html>

*Asigură-te că ai liniștea necesară pentru a putea citi și înțelege informațiile și sfaturile din paginile **manualului digital 28-30**.*

Apasă iconița pentru a asculta lecția.

Citește textul pentru a înțelege mesajul.

- Scrie pe caiet data și titlul lecției.
- Transcrie pe caiet **Îndemnuri pentru micul creștin** (pagina 29).
- Repetă prin joc (puzzle), pag. 30, MANUALUL DIGITAL! Apasă iconița și vei descoperi de ce este important să saluți pe cineva.

ANEXE

Scenarii orientative pentru o lecție bazată pe comunicarea la distanță

Model preluat de pe MECC al Republicii Moldova

(Ordinul nr. 351/19.03.2020)

Lecția de formare a capacităților de dobândire/ înțelegere a cunoștințelor Lecția mixtă	Lecția de formare a capacităților de aplicare/ analiză-sinteză a cunoștințelor	Lecția de formare a capacităților de evaluare a cunoștințelor
<p>Evocarea</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Momentul organizatoric de salut (1-2 min.) <p>Realizarea sensului</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Predarea temei noi printr-o prezentare, resursă video sau intervenția cadrului didactic, asigurată de o aplicație (5-10 min.) ▪ Explicarea sarcinii de lucru independent (5 min.) ▪ Realizarea de către elevi a sarcinii propriuzise (15 min.) <p>Reflecția</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Acordarea feedback-ului individual și colectiv (15 min.) 	<p>Evocarea</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Momentul organizatoric de salut (1-2 min.) <p>Realizarea sensului</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentarea sarcinii de lucru independent (5 min.) ▪ Realizarea de către elevi a sarcinii propriuzise (15 min.) <p>Reflecția</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Acordarea feedback-ului individual și colectiv (15 min.) 	<p>Evocarea</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Momentul organizatoric de salut (1-2 min.) <p>Realizarea sensului</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Expedierea probei (formular Google Forms, test interactiv, test prin e-mail, test fotografiat etc.) și explicarea modalității de lucru și/sau a itemilor de evaluare (10 min.) ▪ Activitate independentă (30 min.) <p>Reflecția</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Recepționarea probelor realizate, scurt feedback (5-10 min)(Analiza probei-individual, la ora convenită cu elevul)

BIBLIOGRAFIE

- Adăscăliței, A., Instruire asistată de calculator: didactică informatică, Polirom, 2007
- Brut, M., Instrumente pentru e-learning: ghidul informatic al profesorului modern, Iași, Polirom, 2006.
- Cucoș, C. , (2014) Pedagogie, Editura Polirom, Iași
- Harmer, J., (2007), The Practice of English Language Teaching, ediția a patra, Editura Pearson Longman
- Roco, M., (2004), Creativitate și inteligență emoțională, Colecția COLLEGIUM. Psihologie, Editura Polirom, Iași
- „Învățare sincronă”. Wikipedia, Fundația Wikimedia, 15 aprilie 2018.
- „Învățare asincronă.” Wikipedia, Fundația Wikimedia, 17 februarie 2018.

WEBOGRAFIE

SURSE OFICIALE:

- https://patriarhia.ro/images/pdf/Invatamant_pdf/30_RELIGIE_Cultul_ortodox.pdf
- http://actualitateaortodoxa.com/invatatura_ortodoxa/rugaciunile_copiilor.php
- <https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/cadrul-err-in-realizarea-lec-iilor>
- <https://edufarm.snsr.ro/baza-de-date-online-cu-bune-practici-pentru-educatie-incluziva-de-calitate/gandirea-critica-si-cadrul-err-evocare-realizarea-sensului-reflectare-in-orele-de-limba-romana>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32006H0962>